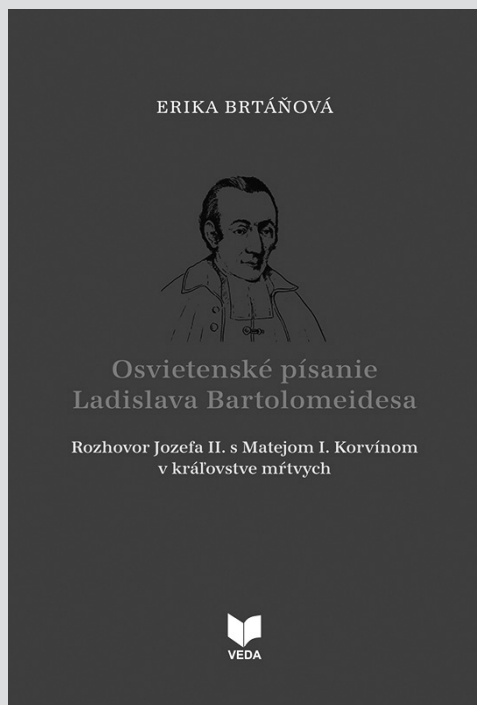

BRTÁŇOVÁ, Erika: OSVIETENSKÉ PÍSANIE LADISLAVA BARTOLOMEIDESA. ROZHOVOR JOZEFA II. S MATEJOM I. KORVÍNOM V KRÁĽOVSTVE MŔTVYCH. Bratislava: VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2022. 140 s.

Ladislav Bartolomeides (1754 – 1825) si svojou literárnou tvorbou spätou so širším spektrom vedeckých disciplín – s pedagogikou, etikou, históriou, geografiou, prírodovedou a teológiou – získal uznanie v habsburskom štáte už za svojho života. Podstatnú časť jeho literárnej tvorby predstavujú latinské monografie a školské učebnice, z hľadiska klasicistickej literárnosti však treba venovať zvýšenú pozornosť aj jeho beletrii, z ktorej sa však zachovala iba jediná práca, a to literárny portrét panovníka Jozefa II. *Rozmlouvání Jozefa Druhého s Matějem Prvním Korvínus řečeným v království zemřelých* (1790). V nadväznosti na tradíciu antického dialógu, konkrétne na dielo *Rozhovory mŕtvych* satirika Lúkiána zo Samosaty, v ňom L. Bartolomeides tematizoval udalosti z uhorských dejín vo forme štylizovaného rozhovoru a zároveň realizoval svoju predstavu o novom smerovaní slovenskej literatúry. Monografickú štúdiu približujúcu osobnosť L. Bartolomeidesa v dobovom aj literárnohistorickom kontexte, so zameraním na jeho víziu rozvoja slovenskej literatúry, osudy jeho diel, autorskú originalitu i editorské pôsobenie dopĺňa transkribovaná verzia dialógu a jeho preklad do súčasnej slovenčiny.